

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๘/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๓/๒๕๖๑

วันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง นายประดัด หนูศรี (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายประดัด หนูศรี (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินคดีกรณีผู้ร้องกับพวกวังวัดรวมแปลงที่ดิน น.ส. ๓ ก. และ โฉนดที่ดินรูกถ้ำแนวเขตชายทะเล ให้บริษัท ราชบุรีเพาเวอร์ จำกัด ทำการก่อสร้างโรงไฟฟ้าหินกรูด โดยมีชอบด้วยกฎหมาย และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเป็นเอกฉันท์ว่าผู้ร้องกับพวกได้ร่วมกันกระทำการโดยทุจริตเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและมีมูลความผิดทางอาญา ต่อมาอัยการสูงสุดได้ฟ้องคดีอาญาแก่ผู้ร้อง และศาลฎีกามีคำพิพากษาที่ ๘๖๖๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ว่า ผู้ร้องกับพวกร่วมกันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๓ ให้ลงโทษจำคุกคนละ ๔ ปี

ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวน ซึ่งมีมูลความผิดและส่งสำนวนให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อผู้ร้องเป็นการกระทำที่มีชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย เนื่องจากผู้ร้องมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การดำเนินคดีอาญาต่อผู้ร้องนั้นจึงต้องกระทำตามกระบวนการที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นบุคคลทั่วไป และเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นผลใช้บังคับ จึงเป็นเหตุให้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถใช้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาบังคับแก่ผู้ร้องได้ วันและเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อ้างว่าผู้ร้องกระทำความผิด ก็เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศใช้บังคับ ทั้งยังมีใช้กรณีได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาก่อน คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่มีอำนาจและหน้าที่ไต่สวนผู้ร้อง และการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวน นางจินตนา แก้วขาว ซึ่งมีได้เป็นผู้เสียหายโดยตรงหรือผู้เสียหายโดยนิตินัย และผู้เสียหาย โดยนิตินัยก็มีได้ยื่นคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษผู้ร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเป็นการไต่สวนที่มีขอบ นอกจากนี้ การไต่สวนของคณะอนุกรรมการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับนั้น เป็นการกระทำ หรือละเว้นกระทำการโดยล่าช้าหรือเป็นการเลือกปฏิบัติ การไม่ดำเนินคดีกับผู้ร่วมกระทำความผิด บางคนทีกระทำความผิดในลักษณะเป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน เป็นการละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพ ของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ประกอบกับการแจ้งข้อกล่าวหาเมื่อผู้ร้องพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินกว่าสองปี ทำให้คณะอนุกรรมการไต่สวนไม่มีอำนาจไต่สวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๗ และไม่ใช้การขอให้ดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ การกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันไว้ตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณี ระหว่างประเทศ เป็นการละเมิดสิทธิของผู้ร้อง ทำให้ผู้ร้องได้รับความทุกข์ทรมานแก่กายและจิตใจ อันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จากการบังคับใช้กฎหมาย และการถูกลิดรอนละเมิดสิทธิเสรีภาพดังกล่าวยังคงมีอยู่ ในปัจจุบัน ผู้ร้องจึงประสงค์ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบจากการกระทำดังกล่าว

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินแล้ว ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้วินิจฉัยให้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ร้อง เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีในศาลและศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว จึงต้องห้ามมิให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องที่มีลักษณะดังกล่าวไว้พิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ (๒)

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการบังคับใช้กฎหมายย้อนหลังเพื่อไต่สวนและดำเนินคดีอาญาต่อผู้ร้อง เป็นการเลือกปฏิบัติ ไม่บังคับใช้กฎหมายเป็นการทั่วไป ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๑๐ และมาตรา ๒๓๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒)

(๒) คณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน ถ้าเข้าเกินสมควรแก่เหตุอันเป็นการจงใจไม่ดำเนินคดีต่อผู้ถูกกล่าวหาทุกราย ทำการไต่สวนสังคดีต่อผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นราษฎรไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘

(๓) การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่บังคับใช้กฎหมายระหว่างที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง ถือเป็นการละเว้นกระทำการโดยมิชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๘๗ และมาตรา ๑๒๕ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๔๑ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๒๑๓

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๘ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

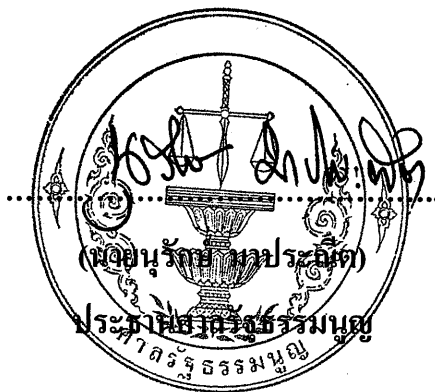
พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าตนเป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ อันเนื่องมาจากการกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดและมีความเห็นให้ดำเนินคดีอาญากับผู้ร้อง ในระหว่างการใช้บังคับของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทำให้ผู้ร้องต้องคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำคุก ๔ ปี เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้

- ๕ -

ตามมาตรา ๒๑๓ ซึ่งแม้ผู้ร้องจะได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง และผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำสั่งไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้ โดยผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง แล้วก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้ร้องเป็นการขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยการปฏิบัติหน้าที่ และใช้อำนาจขององค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นผลมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ถูกยกเลิกแล้ว การที่ผู้ร้องจะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยข้อเท็จจริงซึ่งเกิดขึ้น และเป็นกรณีที่เกิดขึ้นไปแล้วก่อนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ใช้บังคับ ย่อมไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ทั้งยังเป็นเรื่องการโต้แย้งอำนาจชี้มูลความผิด และการดำเนินคดีอาญาที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ซึ่งเป็นกรณีที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วจึงเป็นกรณีต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญตั้งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๕๕/๒๕๖๑)

(นายจรัญ ภัคดิชนากุล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)

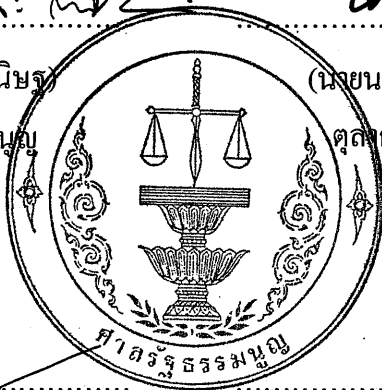
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นางนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ